GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŨ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.

România şi străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:

la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 168. *Sâmbătă, 1 (13) Augustŭ.* **1887.**

Braşovŭ, 31 Iulie 1887.

„Intrarea prinţului de Coburg în Bulgaria însémnă că este probabilă isbucnirea unui rĕsboiu încă înainte de primăvéra viitóre. Deórece contele Kalnoky n'a făcutŭ nimicŭ spre a reţinea pe prinţulŭ de Coburg, a angajatŭ politica austriacă în modŭ îngrijitorŭ.“

Astfelŭ se esprimă unŭ diplomatŭ într'o espunere asupra cestiunei bulgare publicată în „Gaulois“ din Parisŭ şi puţinele cuvinte ce le comunică telegrafulŭ dintrînsa ne dovedescŭ, că în cercurile diplomatice se crede că pasulŭ întreprinsŭ de prinţulŭ Ferdinand de Coburg póte avé urmărĭ fórte grave.

Judecândŭ după modulŭ cum critică ḍiarele autorisate din diferitele state acestŭ pasŭ se pare, că cele mai multe dintre marile puterĭ nu s'au aşteptatŭ la aceea, că prinţulŭ de Coburg îşĭ va schimba aşa de curêndŭ hotărîrea, căreia i-a datŭ espresiune în prima sa telegramă trimisă Sobraniei după alegere şi în rĕspunsulŭ sĕu adresatŭ deputaţiunei parlamentului bulgarŭ, hotărîrea adecă de a procede numai în sensulŭ tractatului dela Berlinŭ cu învoirea Porţii şi a puteriloră semnatare. Alegerea sa n'a primitŭ până aḍi nicĭ măcarŭ confirmare puterei suzerane turcescĭ, necum sĕ fi fostŭ aprobată din partea puteriloră europene. Ce s'a petrecutŭ dér în ḍilele din urmă ca sĕ îndemne pe prinţŭ sĕ-şĭ schimbe aşa de radicalŭ atitudinea sa fidelă tractatului?

In Viena ḍiarele oficióse îşĭ dau tótă silinţa sĕ decline dela guvernŭ orĭ-ce responsabilitate pentru cea mai nouă hotărîre a prinţului de Coburg. Se asigură că nu i s'a datŭ nicĭ cea mai mică încuragiare şi că călĕtoria ce a întreprins'o în Bulgaria e o aventură privată a prinţului.

Cu totulŭ rece, ca şi oficiosii din Viena, se pronunţă cei din Berlinŭ asupra călĕtoriei prinţului Coburg. Se asigură, că acolo scirea despre plecarea lui a făcutŭ chiar rea impresiune.

Câtŭ pentru Rusia, scimŭ cum stă cu Bulgarii şi cu noulŭ lorŭ prinţŭ. Ḍiarele autorisate rusescĭ declară din nou, că prinţulŭ de Coburg nicĭ nu póte spera la o apropiare de Rusia şi că acésta nu-şĭ va schimba atitudinea ei de până acuma.

Aşa vorbescŭ oficioşii din Viena, Berlinŭ şi Petersburg. Alta este însĕ cestiunea décă şi lucră aşa precum vorbescŭ. Cine póte străbate în secretulŭ acţiuniloră diplomatice de după culise?

O telegramă dela Berlinŭ ne spune că cancelarulŭ Bismarck a sositŭ acolo pe neaşteptate. Nu cumva stă în legătură venirea sa cu schimbarea sceneriei în Bulgaria?

Ḍiarele române de dincolo de Carpaţĭ ne spunŭ că şi în Bucurescĭ se consideră situaţiunea ca fórte seriósă. Ministru-preşedinte Brătianu a avutŭ o lungă convorbire cu Regele la Sinaia şi s'au ţinutŭ acolo şi consilii de miniştri. Se observă peste totŭ că guvernulŭ românŭ e fórte îngrijatŭ.

Ingrijirea acésta ce se manifestă pretutindenĭ în sînulŭ cabineteloră póte sĕ justifice încâtva părerea ḍiarului „Gaulois,“ că este probabilă chiar şi isbucnirea unui rĕsboiu. Despre unŭ lucru celŭ puţinŭ putemŭ fi siguri: totulŭ e pregătitŭ pentru rĕsboiu şi isbucnirea lui n'ar fi nicĭ o surprindere pentru nimenea. Rĕmâne numai a se constata, décă escursiunea prinţului de Coburg este în adevĕrŭ aşa de străină intenţiuniloră puteriloră interesate, precum se susţine.

Despre acésta putemŭ fi în curêndŭ lămuriţĭ prin evenimentele ce se vorŭ desfăşura în Bulgaria: Posibilŭ este chiar că Rusia, décă prinţulŭ de Coburg va face tóte după dorinţa ei, sĕ se împace în cele din urmă cu elŭ şi cu Bulgarii; dér posibilŭ e şi aceea ca una séu alta dintre puterĭ sĕ voiască a împedeca o asemenea aplanare liniştită a cestiunei bulgare în favórea Rusiei.

Deocamdată n'avemŭ nicĭ o scire despre debarcarea prinţului de Coburg pe pămêntulŭ bulgarŭ. Programa a fostŭ ca elŭ sĕ se oprésců în tóte porturile începêndŭ dela Vidinŭ, aşa că abia astăḍĭ va sosi în Şiştovŭ.

S'au manifestatŭ şi temerĭ, ca nu cumva emigranţii bulgarĭ din Turnu-Severinŭ, pe unde a trebuitŭ sĕ trécă prinţulŭ, sĕ întreprindă unŭ pasŭ estremŭ în contra lui. Se ḍice că guvernulŭ românŭ, vrêndŭ a evita acésta, ar fi ordonatŭ ca în timpŭ de patru ḍile nicĭ unui emigrantŭ bulgarŭ de pe pămêntulŭ României sĕ nu i se permită a'şĭ părăsi locuinţa sa.

Nu este dér nicĭdecum de invidiatŭ noulŭ prinţŭ alŭ Bulgariei, cu tótă strălucirea ce se va desvolta la primirea şi instalarea sa, şi cu totŭ entusiasmulŭ, ce-lŭ manifestă ómenii regimului bulgarŭ pentru dênsulŭ.

Organulŭ guvernului amintesce în ajunulŭ sosirei prinţului cuvintele acestuia adresate deputaţiunei bulgare, că este gata a'şĭ jertfi viéţa pentru binele poporului bulgarŭ, şi adauge: „Elŭ îşĭ va ţiné cuvêntulŭ!“.

Noi îi dorimŭ sĕ n'aibă nevoiă a dovedi aşa curêndŭ, că se ţine de cuvêntŭ,

---

Regele Milanŭ şi Austria.

Vorbindŭ de toastulŭ regelui Milanŭ, despre care amŭ relatat la scirile telegrafice, »Neue freie Presse“ ḍice între altele:

Nu ne îndoimŭ în sentimentele sincere ale regelui Milanŭ, dér ne îndoimŭ în puterea lui, de a conduce politica sêrbéscă în acestŭ sensŭ. Décă ar posede acéstă putere, atuncĭ nicĭodată n'ar ajunsŭ la cârmă unŭ ministerŭ Risticĭ. Aceleaşĭ împrejurărĭ însĕ, carĭ l'au silitŭ pe regele Milanŭ a primi unŭ asemenea ministeriu, ilŭ potŭ sili de a tolera o politică esterióră în sensŭ rusofilŭ. Ceea ce laudă mai multŭ regele Milanŭ în toastulŭ sĕu pentru împĕratulŭ Austriei, este că acesta a fost în totdéuna unŭ razimŭ alŭ dinastiei Obrenovicĭ. Acésta este caracteristicŭ pentru raporturile nóstre cu Serbia. Décă nu nĭ-a succesŭ de a câştiga întregŭ poporulŭ sêrbescŭ pentru Austria, amŭ creḍutŭ celŭ puţinŭ, că posedămŭ în dinastia Obrenovicĭ unŭ razimŭ alŭ influenţei nóstre în Serbia. Acum auḍimŭ că acéstă dinastiă are ea însăşĭ lipsă de raḍimŭ şi că regele Milanŭ ilŭ caută în Austria“.

Rĕspunde apoi la observările ḍiarului sêrbescŭ „Odjek« care a ḍisŭ: »In împrejurărĭ normale Sêrbii vorŭ susţiné relaţiunĭ bune şi amicale cu Austria; dér în împrejurărĭ estraordinare, când se va cere ca Serbia sĕ se decidă pentru Austria orĭ pentru Rusia, nu mai póte fi îndoélă, că poporulŭ sêrbescŭ va sta întotdéuna pe partea Rusiei«.

»Aderenţii solidarităţii slave în Serbia«, ḍice fóia vienesă, „sĕ fiă convinşi că în casulŭ ivirei unorŭ împrejurărĭ »estraordinare« ei nu vorŭ afla nepregătită pe „Austria«... acésta ii va face sémţă pumnulŭ ei...

„N. fr. Presse“ speră, că într'unŭ asemenea momentŭ se vorŭ proba bunele intenţiunĭ ale regelui Milanŭ.

Pressa despre plecarea prinţului de Coburg.

Oficiosulŭ „Fremdenblatt« din Viena, după ce constată, că prinţulŭ Coburg a plecatŭ pe propria sa rĕspundere în Bulgaria, ḍice, că elŭ şĭ-a luatŭ hotărîrea fără a fi încuragiatŭ de puterĭ şi fără confirmarea Porţii. Mergerea sa nu póte sĕ se pună în consonanţă cu tractatulŭ dela Berlinŭ, ce l'a accentuatŭ elŭ înainte cu câteva sĕptĕmânĭ. Pentru momentŭ ceea ce face prinţulŭ de Coburg nu e decâtŭ o aventură bulgăréscă.

»N. fr. Presse‘ ḍice: »După tóte scirile, ce le primimŭ, prinţulŭ de Coburg póte fi sigurŭ că va fi primitŭ cu entusiasmŭ din partea Bulgariloră; ţéra abia aşteptă sĕ se sfêrşéscă odată starea de faţă nesigură şi din ḍi în ḍi totŭ mai multŭ espusă atacuriloră; doresce o ordine tare şi constituţională a dreptului publicŭ; îşĭ pune în acéstă privinţă tóte speranţele pe tînĕrulŭ principe, dela a căruia însuşirĭ personale şi legăturĭ familiare se aşteptă, că-i va succede a delătura chiar şi pedecile enorme, ce stau încă în cale unei întărirĭ şi recunóscerĭ generale a stăriloră de nou create. Se va arăta în curêndŭ, décă prinţulŭ de Coburg este acelŭ bărbatŭ, care sĕ pótă justifica aceste aşteptărĭ. Chiar primii sĕi paşĭ atâtŭ în ţéră, câtŭ şi faţă cu Pórta suzerană şi cu puterile europene pretindŭ dela elŭ înţelepciune şi moderaţiune în mare mĕsură; dela aceştĭ paşĭ va depinde décă Europa se va puté orĭ nu împăca cu starea de lucrurĭ din Bulgaria‘...

»Novoie Vremia« din Moscva ḍice: »Prinţulŭ de Coburg se amăgesce décă crede, că Rusia va privi presenţa lui în Bulgaria ca o faptă înplinită şi că astfelŭ Rusia şĭ-ar schimba atitudinea ei de până acum. Celŭ alesŭ de-o Sobraniă nerecunoscută de Rusia nu póte nicĭ măcar spera la o apropiare de Rusia. Prinţulŭ de Coburg n'are dreptŭ sĕ jóce vr'unŭ rolŭ în Bulgaria pe câtă vreme nu va fi alesŭ cu învoirea Rusiei de-o Sobraniă legală‘...

„St. Petersburger Herold,“ aducêndŭ scirea despre plecarea prinţului de Coburg, face următórea observare: „Amicii politicei reale lipsite de orĭ ce consideraţiă s'ar puté mulţămi cu acéstă schimbare, căcĭ se dovedesce, că Bulgarii au găsitŭ unŭ prinţŭ, care are ambiţiunea de a guverna şi plăcerea de a lua în posesiune tronulŭ bulgarŭ. Fără 'ndoială Bulgarii vorŭ fi la începutŭ fidelĭ şi ascultătorĭ, regenţii se vorŭ retrage, principele va numi unŭ ministeriu nou şi adevĕrata guvernare póte începe. Până aci lucrulŭ ar fi în ordine, mai alesŭ décă se edaugă, că pentru aceea nu va isbucni nicĭ unŭ rĕsboiu între Rusia şi Turcia, orĭ între Rusia şi Bulgaria. In Rusia se va ignora simplu casulŭ, ér de altă parte va lăsa lucrurile de amêndouĕ părţile Balcanului sĕ-şĭ facă cursulŭ lorŭ „ilegalŭ.“ In Ebenthal se pare că se aşteptă la acéstă perspectivă şi décă cei din Sofia nu se 'nspăimântă de astfelŭ de perspective, causa e că Bulgariloră li se pare mai bunŭ unŭ principe ilegalŭ, decâtŭ nicĭ unulŭ. Bulgarii au petrecutŭ timpŭ de unŭ anŭ fără principe; au tótă causa sĕ-i pună capĕtŭ şi póte că nu li se ia în nume de rĕu regenţiloră şi miniştriloră din Sofia, décă momentanŭ nu se ocupă cu potopulŭ diplomaticŭ, ce ar puté urma după instalarea prinţului Ferdinand.

In Berinŭ călĕtoria prinţului Ferdinand de Coburg în Bulgaria este apreţiată cu multă rĕcélă.

»National-Ztg.“ ḍice, că tótă lumea e mai multŭ curiósă sĕ védă cum va eşi prinţulŭ din Bulgaria, decâtŭ sĕ védă cum va intra. Se asigură, că o persónă fórte cunoscută şi de-o înaltă posiţiune din Berlinŭ a ḍisŭ când a aflatŭ despre plecarea prinţului Ferdinand, că acésta este o grosolană necuviinţă.“

Din tóte resultă ce a ḍisŭ „N. fr. Presse“ în altŭ locŭ: Prinţulŭ de Coburg nu-şĭ póte face ilusiunĭ. Vrăşmăşia Rusiei şi nepăsarea absolută a celorlalte puterĭ ilŭ aşteptă.

România la Balcanĭ.

Găsimŭ în ḍiarulŭ d-lui Crispi, ministrulŭ de interne italianŭ, „Riforma“, câteva apreţiărĭ asupra rolului Româniloră în Balcanĭ, cu care „Unirea“ se învoiesce întru tóte. Écă acele apreţiărĭ:

O telegramă a agenţiei „Stefani‘ dă o desminţire indignată a guvernului românŭ scirilor despre o posibilă înţelegere cu Bulgaria.

De când prinţulŭ Alexandru, după încetarea oştilităţiloră cu Serbia, începuse sĕ încerce a stabili o înţelegere intimă între statele balcanice, acéstă desminţire română e singurulŭ faptŭ care sĕ reamintéscă, ca sĕ-lŭ renege, nobilulŭ proiectŭ alŭ tînĕrului prinţŭ.

Nu ne place acestŭ rĕspunsŭ-desminţire alŭ guvernului românŭ, cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ, acuma ca şi mai nainte, superioritatea micului poporŭ statornicitŭ cu mândriă lângă Dunăre ca sĕ ţină pieptŭ şivoiului slavŭ, s'a doveditŭ necontestabilă.

Pe când Serbia se sbate în încurcăturĭ financiare şi în certurĭ interne; pe când Grecia stă nehotărîtă între economiă şi falimentŭ, şi libertatea Bulgariei şi Ru-

meliei e primejduită; singură România, colonia latină, e compactă, e sigură şi dovedesce că e cóptă pentru o guvernare liberă.

Dér îşî strînge puterile singură d'o parte, caută aşa ḑicêndŭ sĕ se elimeneze din Balcanî, îşî întăresce forţele armate şi-şî dă silinţa sĕ aibă, ea singură între popórele vecine, creditŭ şi finanţe aprópe echilibrate.

Pe când împrejurulŭ ei totulŭ e decădere şi ruină, România lucrézâ şi progreséză. Marea industriă a alcoolurilorŭ e gata sĕ se emancipeze dela Triestŭ şi sĕ se presinte liberă pe tĕrgurile lumei. Sulina, Galaţii şi Brăila devinŭ din ḑi în ḑi în porturî mai importante şi Bucurescii e pe cale de a ajunge o mică metropolă.

E curiosŭ contrastulŭ pe care lŭ oferă adî în România oraşele şi satele. In oraşe viéţa europénă, ba chiarŭ parisiană, a întratŭ cu tóte fineţele sale. S'a făcutŭ unŭ progresŭ fórte repede, póte chiar precipitatŭ, în sate din potrivă, mai cu sémă pe la şesurî, viéţa patriarcală ţine înainte în liniscea adâncă a câmpiilor întinse de pămêntŭ negru, irigatŭ de rîurile carî îlŭ traverséză.

Póte că la Bucurescî, care din unŭ oraşŭ neînsemnatŭ a ajunsŭ în puţină vreme sĕ aibă 230 mii locuitorî, se face pré multă politică de capitală mare, uitându-se că din 5 milióne de locuitorî ai României, vr'o nouĕ din ḑece suntŭ agricultorî şi ca atarî nu potŭ sĕ doréscă acestŭ felŭ de isolare despreţuitóre, în care guvernulŭ pare a voi sĕ puie pe România faţă cu popórele din peninsula balcanică.

E adevĕratŭ că numai în România esistă o rasă pură, că din cei 700.000 locuitorî nelatinî ai ei 400 000 suntŭ israeliţî, 200 mii ţiganî şi că elementulŭ slavŭ nu ajunge la 100 mii locuitorî, dér tocmai din acéstă curăţeniă a rassei ar trebui sĕ reiasă în Balcanî supremaţia poporului latinŭ.

In Bulgaria, în Serbia, în Rumelia, rasele suntŭ cu multŭ mai amestecate; şi, décă în locŭ de a se da la o parte, ar lua o parte propunderantă în afacerile balcanice, superioritatea ei ar fi necontestată.

Poporului ei îi zimbesce misiunea istorică a apĕrărei Dunării, de a fi vadulŭ în contra şivoiului slavŭ. Armele sale au avutŭ gloria de a fi scăpatŭ dintr'o mare primejdiă óstea rusésca, şi Rusia ingrată a încercatŭ sĕ i pună piciorulŭ pe grumazî şi la rectificarea fruntariilorŭ după rĕsboiu, România a fostŭ sacrificată.

O unire între statele balcanice arŭ da României nu numai drépta întâietate care se cuvine poporului celui mai militarŭ, celui mai cultŭ şi mai bine guvernatŭ, dér ar asigura unŭ nou şi mare tĕrgŭ tinerei sale industrii, enormei producţii agricole a teritoriului ei.

Popórele balcanice nu potŭ sĕ fiă gelóse de revendicările române, pentrucă ele nu trecŭ dincolo de Dunăre. In altă parte suntŭ speranţele Românilorŭ.

Dér România a refusatŭ, despreţuitóre sĕ asculte apelulŭ Bulgariei. Ea vrea sĕ fiă aristocraţia Balcanilorŭ şi sĕ dobêndéscă aprobarea Europei oficiale.

Nu aşa însĕ trebue sĕ se gândéscă acelŭ poporŭ latinŭ la viitorŭ.

Fortificarea liniei Maas.

In Belgia se ocupă seriosŭ cu fortificarea liniei Maas, mai alesŭ de când s'a datŭ pe faţă că, în casŭ de rĕsboiu cu Francia, Germania va încerca o invasiune în Francia chiar prin Belgia.

Generalulŭ Brialmont a determinatŭ în generalŭ locurile, unde au sĕ se construiască forturî, şi maiorulŭ de statŭ majorŭ Brewer le-a visitatŭ. Se construescŭ 21 de forturî şi anume: 1) Lângă Lüttich, pe ţĕrmulŭ stângŭ alŭ rîului Maas: la Flemalle, Hollogne, Loncin, Lantin, Liers şi Pontisse; pe ţĕrmulŭ dreptŭ: Baichon, Evegnée, Fleron, Chaudfontaine (La Rochette), Embourg şi Boncelles. 2) Lângă Namour, pe ţĕrmulŭ stângŭ alŭ rîului Maas: la Saint- Heribert, Malonne, Suarlée, Emines, Cognelée, Gelbressée; pe ţĕrmulŭ dreptŭ: la Monil, Andoye, Dave. De interesŭ suntŭ unele particularităţî. Astfelŭ fortulŭ dela Boncelles lângă Lüttich se va construi în mijloculŭ satului lipitŭ de biserică. Acéstă lucrare importantă, ce se face între Maas şi Qurthe, are se predomine văile ambelorŭ rîurî şi sĕ apere podurile dela Seraing şi Qugrée, care se află directŭ sub foculŭ sĕu în depărtare de 2 chilometri. Fortulŭ dela Chaudfontaine (La Rochelte) se va ridica pe ţĕrmulŭ dreptŭ alŭ Vesdrei, sprijinitŭ de unulŭ mai micŭ pe ţĕrmulŭ stângŭ, şi are sĕ apere calea ferată Verviers-Lüttich, precum şi ambele defileurî înguste şi importante dela Chandfontaine, singurele intrărî din Germania. Oficerî de geniu sĕ ocupă deja cu lucrările de nivelare. Vorŭ lucra la forturî 5000 de ómenî.

Telegrame de condolenţă vĕduvei lui Katkoff.

Ţarulŭ Rusiei a adresatŭ vĕduvei lui Katkoff următórea telegramă de condolenţă:

„Ca toţî Ruşii adevĕraţî, îmî pare fórte rĕu de perderea d-vóstre şi a nóstră. Puterniculŭ cuvêntŭ alŭ rĕposatului d-vóstre bărbatŭ, care a fostŭ însufleţitŭ de iubire căldurósă pentru patrie, a deşteptatŭ sentimentulŭ rusescŭ şi a întăritŭ judecata sănĕtósă în vremurî neliniscite. Rusia nu va uita meritele sale, şi toţî se unescŭ cu d-vóstră în rugăciunea pentru liniştea sufletului lui".

„Nowoe Vremia" anunţă, că dómna Katkoff a primitŭ o depeşe de condolenţă din partea generalului Boulanger, prin care acesta 'şî exprimă în acelaşî timpŭ părerea sa de rĕu că n'a putută sĕ asiste în persónă la înmormêntarea publicistului rusŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Din incidentulŭ sosirei Maiestăţii Sale în Csakathurn, representanţa oraşului a decisŭ, la propunerea advocatului Alexiu Molnar, ca sĕ maghiariseze numele suburbielorŭ. Astfelŭ Mariana se va numi Zrinyi, Putyan se va numi Batthany, Buzovecz se va numi Buzas. Pribiszlavecz — suburbiulŭ în care se află castelulŭ Festetich, unde se încvartiréză Maiestatea Sa — se va numi Zala-Ujvar. Mai departe s'a pornitŭ o mişcare pentru maghiarisarea tuturorŭ celorŭ 190 locatităţî de pe insula Mur. — Nu cumva vreau sĕ dovedéscă Ungurii prin acéstă toleranţa jidano maghiară?

—x—

In Riciulŭ de Câmpiă se lucrézâ, sub conducerea unui inginerŭ din Budapesta, la stórcerea şi săcarea lacului de acolo, care cuprinde unŭ teritoriu de mai multe sute jugĕre de pămêntŭ, fără a aduce pentru economiă mai nicî unŭ folosŭ. Se va procede după acéstă la săcarea lacului din Lechinciόra şi Şamşudulŭ de Câmpiă, ceea ce atâtŭ din punctŭ de vedere economică, câtŭ şi mai vêrtosŭ sanitarŭ e fórte de doritŭ. O mică supĕrare li se va face prin acéstă de sigurŭ económelorŭ nóstre ţĕrance, căcî nu vorŭ mai avé unde sĕ topéscă cânepa, dér cu atâtŭ mai mare recompensă li se va face prin delăturarea nesănĕtóselorŭ miasme, carî din causa numĕróselorŭ băltî şi lacurî din Câmpiă dedeau nascere la diferite bóle, mai vêrtosŭ la frigurî etc.

—x—

Pastorulŭ Dalton, inspectorŭ alŭ templurilorŭ protestante de-a lungulŭ mărei Negre, după ce a visitatŭ Sinaia şi Braşovulŭ, a plecatŭ la Galaţî, de unde prin Odesa va merge la Tiflis. D. Dalton este o veche cunoscinţă a Românilorŭ; în ultima campaniă de pe câmpiile Bulgariei, d-sa s'a aflatŭ în fruntea unei ambulanţe militare române.

—x—

In Sângeorgiulŭ de Murĕşŭ s'a spênḑuratŭ unŭ scolarŭ, cu numele Gáspár János, în etate de 15 anî, din causa durei tractărî a părinţilorŭ şi învĕţătorului sĕu.

—x—

Studenţii năsĕudenî dela şcólele înalte vorŭ arangia unŭ balŭ în Năsĕudŭ în 18 Augustŭ 1887 st. n. în hotelulŭ „Rahova". Venitulŭ curatŭ este destinatŭ pentru ajutorarea studenţilorŭ lipsiţî de mijlóce dela şcólele înalte. Preţulŭ de persónă 1 fl. 50 cr., de persónă în familiă 1 fl. Inceputulŭ la 8 óre séra. Comitetulŭ arangiatorŭ. Ofertele marinimóse se vorŭ chita cu mulţămită pe cale ḑiaristică.

—x—

Reuniunea de cântărî »Unirea" din Varadia, sub conducerea tinĕrului Romulŭ Jorgoviciu stud. absolutŭ va arangia unŭ Concertŭ în sala »Ospĕtăriei marî« din Varadia, la 6 (18) Augustŭ 1887, în favorulŭ susnumitei reuniunî. Inceputulŭ la 8 óre séra. Intrarea de persónă loculŭ I. 50 cr., II. 30 cr. Comitetulŭ. Ofertele marinimóse sunŭ a se adresa d-lui Petru Jorgoviciu, preşedinte, carele le timpulŭ sĕu le va chita pe calea publicităţii. Programa: 1) „Nu e vina mea," poesiă de Nic. Jurma, musica de Romulŭ Jorgoviciu; esecutată solo de tenoristulŭ Paulŭ Belcea, acompaniatŭ cu violina de R. Jorgoviciu. 2) „Erna", Poesiă de N. D. Xenopol, musica de C. G. Porumbescu, — esecutată de corulŭ vocalŭ în cuartetŭ. 3. „Folosulŭ reuniunilorŭ de cântărî«, disertaţiune de G. Caimanu, stud. în a V cl. gimn. 4) „O rugăciune« de C. Chiricescu, executată în duetŭ de tenoristulŭ J. Boraciu şi de baritonistulŭ M. Burtia. 5) „Cântecŭ de primăvéră", esecutatŭ de corulŭ mixtŭ în sextetŭ. 6) „Marseillaise", de Bugetŭ de Lisle; esecutată de corulŭ bărbătescŭ în cuartetŭ. — După concertŭ urméză danţulŭ.

Cérta dualistică.

Casinulŭ austro-ungarŭ de pe strada Academiei din Bucurescî este în ajunŭ de a se desfiinţa în urma unorŭ neînţelegerî ce s'au ivitŭ între membrii ungurî şi austriacî. Eată, după „România", de unde a provenitŭ neînţelegerea, precum adeverescŭ şi alte foi bucurescene:

Se scie, că în grădina Casinului cântă în fiă ce séră o orchestră de copii. Ungurii, membrii ai Cazinului vĕḑêndŭ că orchestra nu cântă nicî unŭ cântecŭ unguresců, s'au constătuitŭ şi au făcutŭ o petiţiune către preşedinte prin care cereau ca sĕ se impună şefului orchestrei d'a cânta pe fiă-ce séră câte douĕ ceardaşurî, ca o manifestaţiă a elementului maghiarŭ în capitala României. Petiţia era iscălită de 32 membri.

Aflândŭ despre acéstă, şépte-ḑecî membri austriacî facŭ altă petiţiune prin care cerŭ preşedintelui casinului

FOILETONŬ.

(26)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

VIII.

Isola Bella.

Fiica Adriaticei, galbenă, cu ochii rătăciţî într'o vedeniă internă, începea sĕ nu mai simţă ce se petrecea împrejurulŭ ei. Se gândia la casa iubită pe care o părăsise de câteva ḑile şi-şî revedea tótă viéţa'i d'odiniórâ. Se vedé venindŭ la schitulŭ Fetelorŭ Nobile, înconjurată de nouĕle sale prietine, carî o primeau cu bucuriă; se vedea alergândŭ prin aleele marei grădinî unde rĕsunase atâţia anî cânteculŭ paserilorŭ amestecatŭ cu rîsulŭ argentiu alŭ fetelorŭ din pensionŭ; revedea surorile aşa de bune şi blânde, carî preveneau cea mai mică trebuinţă a fetelorŭ; revedea pe scumpa stariţă, căreia fetele i spuneau supărările lorŭ. Veneţia însĕ îşî aducea mai cu sémă aminte de capela schitului. Oh, inima Veneţiei se topea par' că când se gândea la cântecile religióse ce se înălţau la cerŭ odată cu fumulŭ tămâei şi când i se părea că sufletulŭ sĕu are aripî alŭ cărorŭ sborŭ urma tĕmâia şi cântecele sub bolta cerĕscă.

— Dér ce ai? întrebă Felice Badoer smulgêndŭ deodată pe Veneţia din visarea ei.

— Eu?... n'am nimicŭ! rĕspunse fiica Adriaticei tresărindŭ.

Şi se uită cu sfială pe loculŭ ocupatŭ de podestatŭ alăturî cu ea.

Adevĕrulŭ este că vioşia era aşa de mare, încâtŭ contele Martinengo putuse părăsi sala banchetului fără ca sĕ bage cineva de sémă că elŭ lipsesce. Se scoborise în curtea de onóre, unde mâncau gradele militare inferióre.

Sergentulŭ Bartolomeo şedea la o masă, luândŭ prea puţină parte la discuţiile camaraḑilorŭ sĕi, ţiindu-se într'o reservă mare şi aşteptândŭ ordine, pe carî le scia elŭ că au sĕ vie. Era omŭ fórte cu minte sergentulŭ Bartolomeo şi scia fórte bine că în séra aceea avea multŭ de lucru. De aceea, câtă vreme ţinuse masa, elŭ abia îşî muiase buzele în vinŭ.

Insĕ ceasulŭ când trebuia sĕ se pue pe lucru s'apropia.

Sergentulŭ, care pândea, ḑărî pe podestatulŭ în picióre pe peronulŭ curţii de onóre făcêndu i unŭ semnŭ inperceptibilŭ cu capulŭ. Sergentulŭ se sculă numai decâtŭ şi se duse după stăpânulŭ lui. Trecură vestibululŭ, apoi deschiseră portiţa, care da în parcŭ şi întrară.

Era târḑiu. Amurgulŭ serei acoperise aleele cele marî ale parcului şi Bartolomeo trebuia sĕ-şî siléscă vederile pentru ca sĕ nu pierḑă pe stăpânulŭ sĕu, care mergea la 20 de paşî înaintea lui.

Când ajunse podestatulŭ într'unŭ locŭ potrivitŭ pentru cele ce avea sĕ-i spue servitorului sĕu, se oprî

— Este gata totŭ? întrebă elŭ.

— Da, stăpâne! rĕspunse Bartolomeo.

— Eştî sigurŭ de omulŭ pe care-lŭ întrebuinţezî?

— Fórte sigurŭ, stăpâne. Ş'apoi o legătură pe care nu póte s'o rupă ilŭ légă de noi.

— Ce felŭ de legătură?

— N'ar puté părăsi serviciulŭ Escelenţei Vóstre decâtŭ pentru ca sĕ se ducă în ocnă.

— Bine! Acum spune-mî ce mĕsurî ai luatŭ?

— Stăpâne, avemŭ douĕ luntre, dintre carî una are ancora aruncată în mijloculŭ lacului la o egală distanţă între Isola Bella şi Peschiera.

— Adecă la o depărtare pe care n'o póte străbate în notŭ. Prea bine. Şi în luntrea asta o sĕ te sui tu şi cu omulŭ tĕu când vĕ veţî întórce.... adecă după ce veţî duce pe ginere şi pe mirésă?

— Până la jumĕtatea drumului.... da, stăpâne.

— Şi luntrea cealaltă?

— Luntrea cealaltă şede în loculŭ ei obişnuitŭ în scobitura dela capĕtulŭ insulei. In luntrea aceea o sĕ suimŭ pe Felice Badoer şi pe fiica Adriaticei.

— Este o luntre nouă?

— Ba nu, stăpâne, căcî altfelŭ s'ar băga de sémă prea multŭ décă i-ar veni cuiva mâne în minte ca sĕ se uite la ea.

— Ce s'ar băga de sémă?

— Supapa care se va deschide tocmai în clipa când vomŭ ajunge la cealaltă luntre.....

— In care o sĕ săriţî tu cu camaradulŭ tĕu în minutulŭ hotărîtŭ?

— Da, stăpâne.

— Şi atuncî?.....

— Atuncî, stăpânii, logodnicii, se vorŭ duce sĕ şî schimbe inelele în fundulŭ lacului de Garda.

— Şi décă s'arŭ repeḑi amêndoi odată cu voi în luntrea de scăpare?

— O lovitură de lopată ne scapă numai decâtŭ. Insĕ n'avemŭ sĕ ne tememŭ d'aşa ceva. Amêndoi se vorŭ cufunda, orî se vorŭ acăţa de luntre pe care greutatea ei o va atrage în fundulŭ apei. In vremea asta noi vomŭ mâna câtŭ mai repede spre Isola Bella, unde vomŭ aborda udaţî până la piele.

ca sĕ impună şefului orchestrei, sĕ cânte numai bucăţĭ clasice, şi, ca condescendenţă pentru Românĭ, de a cărorŭ ospitalitate se bucură, sĕ se cânte câte două bucăţĭ românescĭ în fiăcare séră.

De aci céртă. Ungurii au ameninţatŭ că se vorŭ retrage şi vorŭ înfiinţa unŭ altŭ casinŭ alŭ lorŭ propriu. Austriacii de altă parte au declaratŭ de asemenea că se vorŭ retraga, décă preşedintele va căuta sĕ satisfacă cererea Ungurilorŭ şoviniştĭ.

In urma acestora, fostulŭ preşedinte şĭ-a datŭ demisiunea, şi până la o nouă alegere, s'a însărcinatŭ o altă persónă cu presidarea provisoriă a Casinului.

Aci stau lucrurile deocamdată. Vomŭ ţiné în curentŭ pe cetitorĭ de cele ce se vorŭ mai petrece. Destulŭ numai că, celŭ puţinŭ în Bucurescĭ, nu merge de locŭ bine căsnicia dintre Ungurĭ şi Austriacĭ.

Spionĭ militarĭ.

In sĕptĕmâna trecută s'au arestatŭ într'unŭ satŭ lângă Lemberg doi individĭ bănuiţĭ de spionagiu în interesulŭ Rusiei, anume Adolf Cubaret şi Iosef Solowny, după ce au fostŭ supraveghiaţĭ de poliţiă două lunĭ de ḑile.

In sĕptĕmâna acésta s'a arestatŭ în Tarnopol Emil Clawing, învĕţătorŭ privatŭ din Petersburg, bănuitŭ totŭ de spionagiu. Se ḑice că s'au găsitŭ la elŭ desemnurĭ despre oraşulŭ Tarnopol şi împrejurimea lui. Clawing e Curlandezŭ. Făcea escursiunĭ cu birja în localităţile învecinate. Celŭ mai mare interesŭ îlŭ dovedea rîului Siret şi se informa pe unde se póte trece rîulŭ. Birjarulŭ, unŭ fostŭ suboficerŭ austriacŭ, făcù arătare. Clawing vorbesce fluentŭ nemţesce şi produce impresiunea, ca cum ar fi unŭ soldatŭ travestitŭ. S'au găsitŭ la elŭ diferite notiţe, trei charte şi o legătură de chei.

De altă parte se anunţă din Rusia arestărĭ continue de bănuiţĭ spionĭ austriacĭ. »Kiewlanin« spune că acum două sĕptĕmânĭ sosì în oraşulŭ Kamieniec-Podolski, capitala guvernămĕntului Podolia, unŭ supusŭ austriacŭ anume Petlevany cu scopŭ, precum s'a doveditŭ, sĕ obţină unŭ planŭ despre acele puncte din Podolia, în care suntŭ dislocate trupe rusescĭ. Sub pretextŭ că vrea sĕ caute unŭ locŭ, intrà în raporturĭ amicale cu scriitorulŭ militarŭ alŭ magazinului de provisiunĭ din Kamieniec-Podolski, anume Kreminski, care pentru 24 ruble se însărcinà sĕ compună unŭ planŭ despre locurile dela graniţă ocupate de trupele rusescĭ. Amanta lui Kreminski, Olga Plachotniuk, aflândŭ despre acésta, se înfricà şi îngropà planulŭ în cimiterŭ. Intr'aceea purtarea acestorŭ persóne deşteptà bănuială în poliţiă, care îi arestà pe toţĭ trei. Aceştia au mărturisitŭ totulŭ. Petlavany fù internatŭ în fortăréţă.

Apelŭ către toţĭ fraţii Românĭ!

Una din cele mai marĭ piedecĭ, carĭ ne stau în calea progresului nostru culturalŭ, este lipsa de mijlóce. „Suntemŭ sĕracĭ“, acesta este refrenulŭ ce se aude din tóte părţile la noi, la orĭ şi ce întrebare, că pentru ce e aşa şi nu altcum?

Ei, dér ce este cu neputinţă pentru unulŭ, doi séu trei individĭ, se póte prin mai mulţĭ cu uşurĕtate. Sĕ se desvolte numai între noi spiritulŭ de asociare, simţulŭ de a ne ajuta împrumutatŭ, după cum a ḑisŭ poetulŭ: unde-i unulŭ nu-i putere... unde-sŭ doi puterea cresce... şi atuncĭ vomŭ puté arĕta lumei multe lucrurĭ bune.

Contândŭ pe simţulŭ bunŭ alŭ fraţilorŭ Românĭ, vinŭ şi eu, subscrisulŭ, a cere ajutorŭ şi sprijinŭ pentru realisarea unei întreprinderĭ culturalĭ în sinulŭ poporului românŭ din parochia Zalnocŭ.

Vĕḑêndŭ adecă, cumcă mulţĭ din tineretulŭ adultŭ, precum şi dintre poporenii mai în etate sciu ceva carte, n'au însĕ mijlócele de a-şĭ procura cărţĭ, ca parte sĕ-şi mai lărgéscă cunoscinţele, parte sĕ nu uite ce au învĕţatŭ, amŭ hotărîtŭ în senatulŭ şcolarŭ înfiinţarea unei bibliotece parochiale şcolare.

Statutele privitóre la acéstă bibliotecă fiindŭ susţernute spre aprobare Prea Veneratului Consistorŭ episcopescŭ de Gherla, ni s'au retrămisŭ fiindŭ luate la cunoscinţă.

Fiindŭ însĕ şi biserica sĕracă şi scóla neavêndŭ nicĭ unŭ fondŭ, éră poporulŭ de totŭ sĕracŭ, vinŭ a ruga pe toţĭ fraţii Românĭ binesimţitorĭ, ca sĕ binevoiască a ne ajuta în realisarea acestei întreprinderĭ, care cu ce va binevoi, cu banĭ, cărţĭ, ḑiare şi noi le vomŭ implora binecuvêntarea Cerului pentru generositatea ce vorŭ arĕta către noi.

Fraţĭ Românĭ! Cândŭ în giurulŭ nostru toţĭ se mişcă, toţĭ arétă semne de viéţă, toţĭ se luptă pentru a câştiga terenulŭ celŭ mai fecundŭ, terenulŭ culturalŭ, nu ne este permisŭ nicĭ nouĕ sĕ stămŭ cu mânile în sînŭ. Fruntaşii au datorinţa sântă de a merge înainte şi poporulŭ de a-i urma pre calea spinósă, dér carea duce la mărire.

„Preoţĭ cu crucea 'n frunte“ la lupta culturală! Aḑĭ sĕ dămŭ mână de ajutorŭ icĭ, mâne colo şi sĕ ne ajutorămŭ noi înşi-ne şi unii pre alţii şi atuncĭ şi Dumneḑeu ne va ajutora.

Fraţĭ Românĭ! In împregiurările de aḑĭ, în carĭ ne aflămŭ noi, nisuinţa spre cultură este nisuinţa de conservare propriă.

A ajuta o parte în aşa împrejurărĭ însemnéză a ajuta întregulŭ şi mai cu sémă aicĭ în aceste părţĭ espuse, pe unde elementulŭ nostru mai că e ajunsŭ a-şĭ pierde consciinţa de sine, aicĭ ajutorŭ e de lipsă, ca nu cumva peste scurtŭ timpŭ sĕ ne fie luatŭ terenulŭ de sub picióre.

Incâtŭ ar incurge ajutóre considerabile, amŭ folosi din ele şi pentru provederea scólei nóstre gr. cat. cu rechisitele scolare ce lipsescŭ încă, şi alŭ cărorŭ numĕrŭ din causele mai susŭ atinse e mare şi a cărorŭ lipsă e simţită.

Despre cele incurse vomŭ raporta pre cale ḑiaristică, dândŭ mulţămită publică.

Contribuirile sĕ se adreseze către persóna subscrisului în Zalnocŭ p. u. Mojad, Szilágymegye.

Pe lângă carĭ sunt cu frăţéscă iubire şi căldură, în Zalnocŭ la 27 Iuliu 1887.

Ioanŭ Sonea,
preotŭ administratorŭ, actualŭ ca preşedinte alŭ senatului scolarŭ.

NB. Onoratele Redacţiunĭ ale ḑiarelorŭ nóstre suntŭ rugate cu tótă stima sĕ binevoiéscă a reproduce acestŭ apelŭ în colónele preţuite ale organelorŭ sale de publicitate.

Mulţămită publică.

(Urmare şi fine.)

Bistriţă, la 24 Iulie 1887.

N. Maierŭ supravigilŭ de finanţe 40 cr., Nicolae Sângeorzanŭ 20 cr., Nastasia Vica 30 cr., Fira Leşianŭ 20 cr., Ioanŭ Năsĕudeanŭ 10 cr, Mitru Nagi 40 cr., Pavelŭ Tănăsucŭ 20 cr., George Nagiu 10 cr., Mitru Leşianŭ 20 cr., Mitru lui Nicolae Simionŭ 20 cr., Mihaiu Moldovanŭ 60 cr., George Szabo 20 cr., Pinticanŭ Ionŭ 5 cr., Al. Filipŭ 20 cr., Ioanŭ Mureşanŭ 20 cr., Maria Mureşianŭ 20 cr., Ilie Mureşianŭ 10 cr., Stefanŭ Odorheianŭ 8 cr., Ioanŭ Toma 20 cr., Ioanŭ Bumbu 30 cr., Lazarŭ Vichi 10 cr., Mitru Lupu 10 cr., Ioanŭ Beşovanŭ 20 cr., Pavelŭ Bumbu 10 cr., Ioanŭ Cepenariu 10 cr., Mitru Macarie 7 c., Mitru Filimonŭ 20 cr., T. Sasŭ 10 cr., T. Cristureanŭ 10 cr., Ioenŭ Bumbu 10 cr., Mihailă Buta 20 cr., Grigore Sângeorzanŭ 6 cr., Ioanŭ Georghiţe 20 cr., Teodorŭ Rusu 50 cr., Mitru Cuculŭ curatorŭ prim. biser. 50 cr., Rafila Cincileanu 5 cr. Stefanŭ Cristureanŭ 20 cr., Stefanŭ Bileganŭ 20 cr., Teodorŭ Moldovanŭ 20 cr., Stefanŭ Sasŭ 25 cr. Lazarŭ Zegrianŭ 50 cr., Ioanŭ a Silhi Moldovanŭ 20 cr., Oniţa Ursŭ 10 cr., Mitru Petrişorŭ 10 cr., Pavelŭ Cilica 5 cr., Ioanŭ Sasu 40 cr., Paras. Simboreanŭ 10 cr., Florea Mureşianŭ 20 cr., Vasile Beudeanŭ 5 cr., Sandu Rebrişorénu 20 cr., Mitru Costanŭ 10 cr., Groza Teodorŭ 20 cr., Teodorŭ Cilica 15 cr., Iuanŭ Mureşianŭ 30 cr., T. Năsĕudeanŭ 3 cr., M. Filimonŭ 3 cr, Stef. Rusu 10 cr. George Bungardeanŭ 10 cr., Pavelŭ Reşovanŭ 20 cr., Ioanŭ Hopârcă 20 cr., Ilie Hopârcă 30 cr., Mitru Nagi 20 cr.. Ioanŭ Rebrişoreanu 10 cr., Ana Tĕrnoveanŭ 10 cr., Florica Ursŭ 20 cr., T. Sângeorzanŭ 20 cr., Mihaiu Sângeorzanŭ 10 cr., Florica Moldovanŭ 8 cr., T. Beclenaşiu 5 cr., Ioanŭ Marcu 20 cr., Vasilie Mureşianŭ 40 cr. Suma 68 fl. 50 cr.

Senatulŭ bisericescŭ aduce decĭ pe acéstă cale cea mai sinceră mulţămită tuturorŭ acestorŭ mărinimoşĭ contribuitorĭ şi în specialŭ domnului colectantŭ Augustinŭ Cimbulea, care a desvoltatŭ unŭ zelŭ neobositŭ întru satisfacerea nobilei misiunĭ, ce a luat'o asupră-şĭ; atarĭ ómenĭ, carĭ se interesézá şi lucră pentru sfintele bisericĭ, sĕ-şĭ afle mulţĭ imitatorĭ.

Praporii au fostŭ duşĭ în ḑiua de Sf. Petru şi Pavelŭ în biserică unde Dumineca la 17 Iuliu n. c. s'au sfinţitŭ de d-lŭ protopopŭ Alesandru Silaşi, şi s'au aşezatŭ la loculŭ lorŭ.

Mai amintescŭ în fine, că d-lŭ Alecsandru Roşŭ a lucratŭ la praporĭ cu o deosebită pasiune, făcêndu-i fórte frumoşĭ şi eleganţĭ. Recomandŭ decĭ pe acestŭ domnŭ românŭ, căruia nu i lipsesce tragerea de inimă pentru bisericile nóstre, tuturorŭ membrilorŭ bisericescĭ şi comunelorŭ, carĭ ar avea lipsă de praporĭ séu alte decoraţiunĭ pentru biserică, căcĭ asemenea lucrărĭ ale d-lui Roşŭ, pe lângă acea că constitue o industriă din ţéră naţională română, dér suntŭ mai durabile, ba chiar şi mai frumóse decâtŭ cele ce se facŭ în fabricele streine. **M.**

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

AGRAM, 12 Augustŭ. — Dieta e convocătă pe ḑiua de 1 Septemvre.

SALZBURG, 12 Augustŭ. — Impĕratulŭ germanŭ a plecatŭ aséră în cea mai deplină sănĕtate la Babelsberg.

BERLIN, 12 Augustŭ. — Cancelarulŭ imperiului a sositŭ aci pe neaşteptate.

PARIS, 12 Augustŭ. — Ministrulŭ de rĕsboiu a visitatŭ scóla de artileriă din Fontainebleau şi le-a ţinutŭ elevilorŭ o vorbire în care declarà, că la întrunirea parlamentului va presenta unŭ proiectŭ privitorŭ la îmbunătăţirea organisărei artileriei şi a trupelorŭ de geniu; speră că parlamentulŭ va încuviinţa totŭ, pentru ca sĕ ridice puterea defensivă a Franciei la maximum. Acésta e cea mai sigură garanţiă a păcii.

DIVERSE.

Aspră lecţiune. — Unŭ tribunalŭ din Londra a condamnatŭ la 2,000 lire sterlinge despăgubirĭ civile pe unŭ tênĕrŭ englesŭ negustorŭ, din causă că făgăduise unei d-şóre Hermann c'o ia de soţiă şi nu şĭ-a ţinutŭ făgăduiala. Domnişóra cerea 6,000 lire sterlinge.

***

Jubileu. — In 8 Augustŭ n. s'a serbatŭ jubileulŭ de 150 anĭ de când esistă universitatea din Göttingen, de faţă fiindŭ prinţulŭ Albert de Prusia ca rectorŭ magnificentissimus, apoi ministrulŭ de culte, profesorii şi studenţii. Oraşulŭ a fostŭ frumosŭ împodobitŭ. Mai toţĭ profesorii au fostŭ decoraţĭ cu diferite ordine înalte.

***

Femeă profesorŭ de universitate. — Dómna Church, doctorŭ în medicină, care de repeţite orĭ a visitatŭ clinicile şi locurile cele mai distinse europene şi şĭ-a făcutŭ studiele sale şi în Berlinŭ, a fostŭ numită în Boston profesóră de gynäkologiă.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

— Va sĕ ḑică nicĭ o piedică nu ne va strica planurile?

— Din nenorocire este o piedică: blestematulŭ de Ricardo. Décă elŭ va afla, va cere sĕ mérgă şi elŭ şi va cere ca sĕ conducă elŭ luntrea în care se va sui Felice.

— O! am prevĕḑutŭ eu asta! ḑise Martinengo. Ricardo n'are sĕ scie nimicŭ despre plecarea mirilorŭ şi după ce se va sfîşi totŭ, elŭ încă are sĕ golésca paharele de vinŭ cu slugile celelalte.

— Cum aşa, stăpâne?

— Signora Veneţia a spusŭ că vré negreşitŭ sĕ dórmă la nópte în schitulŭ Fetelorŭ Nobile. I-am spusŭ lui Felice Badoer că am sĕ'lŭ facŭ sĕ fie singurŭ între patru ochĭ cu logodnica lui, că are s'o ducă singurŭ până la Peschiera şi elŭ s'a bucuratŭ.

— Atuncĭ dér tóte mergŭ bine, stăpâne?

— Fórte bine Unde te aştéptă omulŭ tĕu?

— La capĕtulŭ insulei, în luntrea pregătită pentru mirésă.

— Du-te la elŭ şi eu îţĭ trimetŭ numai decâtŭ pe Felice Badoer şi pe fiica Adriaticei.

— Podestatulŭ se îndreptà spre castelŭ, ér Bartolomeo orbeca pentru ca sĕ se ducă spre malŭ.

Mergea cu precauţiune fiindŭ că era întunericŭ şi luna nu rĕsărise încă. Sergentulŭ se oprì de mai multe orĭ în locŭ ca sĕ tragă cu urechia. I se păruse că aude unŭ sgomotŭ de crăcĭ uscate călcate în picióre. Deşi nu era fricosŭ se înspăimântà Deodată se pomenì apucatŭ de gâtŭ.

— Bine că te-am prinsŭ, sergente Bartolomeo! ḑise Ricardo.

— Ce felŭ! tu eştĭ, vere? ai sĕ 'mĭ spui ceva? ḑise sergentulŭ tremurându'i vocea.

— Da, am sĕ 'ţĭ spunŭ ceva! ḑise Ricardo rĕstitŭ.

— Spune'mĭ... vere...

— Vere! nu suntemŭ verĭ! ḑise gondolierulŭ.

— Pentru ce?

— Ai sĕ veḑĭ! Ah, tu ai luntre cu capace! Ah, tu vréi ca stăpânulŭ meu sĕ se ducă sĕ se logodéscă în fundulŭ lacului! Ah, tu întinḑĭ curse! Slavă Domnului. Bartolomeo, lucrurile n'au sĕ mérgă cum nădăjduiai tu, deórece eu sunt aci.

— Şi ce vréi acum?

— Nimicŭ altă, decâtŭ sĕ te strîngŭ de gâtŭ. Aide! décă creḑĭ în Dumneḑeu, rógă te lui pentru cea din urmă oră, fiindŭ-că îţĭ jurŭ că peste câteva minute ai sĕ te ducĭ înaintea lui.

Bartolomeo pricepù că era de prisosŭ a mai tăgădui. Şi sĕ fi vrutŭ chiar, nu putea ḑice nimicŭ. Işĭ simţea gâtulŭ strînsŭ ca într'o nimghinea de ferŭ. Sângele i se urca în capŭ, tîmplele i svîcneau, ochii începuseră sĕ i se întunece.

Pricepea că are sĕ móră.

Deodată cleştele dinprejurulŭ gâtului se desfăcură, mâna de fierŭ se înmuià şi se desprinse de după gâtulŭ lui Bartolomeo; fără sĕ ḑică o vorbă, fără sĕ ţipe, gondolierulŭ căḑù lungŭ tîrîndŭ şi pe sergentŭ peste elŭ.

La lumina lunii, care tocmai rĕsărea, se vedea unŭ omŭ ţinêndŭ în mână pumnalulŭ plinŭ de sânge pe care ilŭ înfipsese până în mânerŭ în spinarea lui Ricardo.

Omulŭ care ţinea pumnalulu era contele Martinengo, podestatulŭ Padovei!

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 10 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 40
Rentă de hârtiă 5%	87.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 40
Bonurĭ rurale ungare	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 25
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	112 65
Losurile din 1860	136 20
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Act. băncei de creditŭ austr.	281.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 95
Napoleon-d'orĭ	9.99
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 28 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	95 1/2
» convert. (6%)	88 1/4	89—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104 1/2	105—
» „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
» » urban (7%)	102 3/4	103 1/2
» » » (6%)	93 1/2	94 1/2
» » » (5%)	87 1/2	87—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14. 1/2
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02 1/2	2.04 1/2

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 11 Augustŭ st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 60	Vênd.	8.64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10 02
Lire turcescĭ	»	11.25	»	11.30
Imperialĭ	»	10.25	»	10.30
Galbenĭ	»	5 90	»	5.98
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110 1/2
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Sz. 6397—1887.
alisp.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény (1885 évi XXIII t. cz.) 189 §-a valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagyméltóságu földmivelés-, ipar és kereskedelmi, és a közmunka és közlekedési m. k. Minister urak által egyetértőleg m. évi Deczember 31-én 45689 szám alatt kibocsátott általanos rendelet 87 §-a alapján felszolitom a vármegye területén fénnálló vizimüvek és vizhasználati jogositványok tulajdonosait, hogy a jogositványaikra vonatkozo engedélyt a mennyiben az 1886 évi September hó 8 án 5803 sz. hirdetményem daczára eddig esetleg még nem adták be most már folyó 1887 évi Augustus hó végeig nálam irásban mutassák be, vagy pedig irásban igazolják azt hogy vizimüveik 1866 évi Januar hó 1-je óta háboritlanul fennállanak a nélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsoknak találtattak volna.

Megjegyeztetik, hogy a bejelentések a vizjogi törvények 191 § ának második bekezdése értelmében bélyegmentések. Ezen bemutatási, illetve igazolási kötellezettség minden hatósági engedélyre szoruló vizimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát, öntözési, lecsapolási, ár mentesitési, ipari-vállálatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán csatornákra, mesterséges viztártákra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogositványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fennt kitüzött határidőben nem jelentkeznek: azoknak vizimüvei az idézett törvény 191 §-a értelmében nem létezőknek fognak tekintetni s az ily vizimüvekre nézve a vizjogi törvény 163 és következö szakaszai és a hivatkozott általános ministeri szabályrendelet 3—32 §-ai lesznek alkalmazandók.

Fogarason, 1887 évi Augustus hó 3-án.

Gramoiu Dániel,
álispán.

3—3

Nr. 39—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confes. gr. cat. din Rodna-nouă, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 28 Augustŭ n. c.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ: 200 fl. v. a. salarŭ anualŭ plătindŭ în rate lunare anticipative, apoi 40 fl. v. a relutŭ de cuartirŭ şi de lemne de focŭ.

Doritorii de-a ocupa acestŭ postŭ au a-şĭ aşterne recursele lorŭ instruate cu: „Absolutorŭ preparandialŭ, atestatŭ de cualificaţiune, şi pentru limba maghiară, precum şi testimoniu despre diligenţă şi moralitate, décă a servitŭ ca învĕţătorŭ şi în altă comună, subsemnatului Senatŭ până la susdefiptulŭ terminŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ. 1—2

Rodna-nóuă, la 26 Iuniu 1887.

Preşedintele: Notarulŭ:
Ilarionŭ Filipoiu, parochŭ gr. cat. **Ionŭ Tivadarŭ**, înv. conf. gr. cat.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:
Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:
Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.